



Wikingi

Prišli so iz mrzlega severa. Ropali so samostane, požigali vasi, pobijali prebivalce in skrunili cerkve.

Od 8. stoletja je v vseh angleških kapelah odmevala nova molitev:

“Gospod, obvaruj nas pred divjanjem mož s severa!”



Kdo so bili Vikingi?

- Prebivalci današnje Danske, Norveške in Švedske približno v letih od 750 do 100 n. št.
- Menihi so jih imenovali gusarji, roparji, morilci vendar je bilo to krivično do ostali, ki pa so ostali doma in se ukvarjali s poljedelstvom, ribolovom, obdelovanjem lesa in kovine.
- Bili so tudi dobri pomorščaki saj so preko morja pregnali srh v kosti vsem vsem in mestom ki so stala na njihovi poti.



Ime verjetno izvira iz stare nordijske besede vik, ki pomeni zaliv ali zatok.

Zakaj pluti v neznano?

Splošno velja mnenje da so se nordijci razkropili izven svojih meja zaradi:

1. naraslega števila prebivalcev
2. Selili so se zaradi pomanjkanja rodovitne zemlje v druge dežele, pa tudi če so pri tem pobili tamkajšnje prebivalce
3. iskanje novih trgov (kože, jantar, okli,..)
4. želje po nasilju in bogatstvu (zaradi bogatih sosedov)



Vikinška družba

Vladarji (kralji in veliki poglavarji)



Svobodnjaki in svobodnjakinje (bondi)



Nesvobodni tlačani - sužnji
(traell)

po Čem jih prepoznamo...



rune



orožje



bogovi



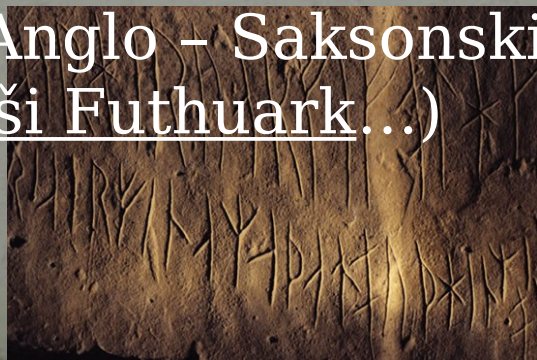
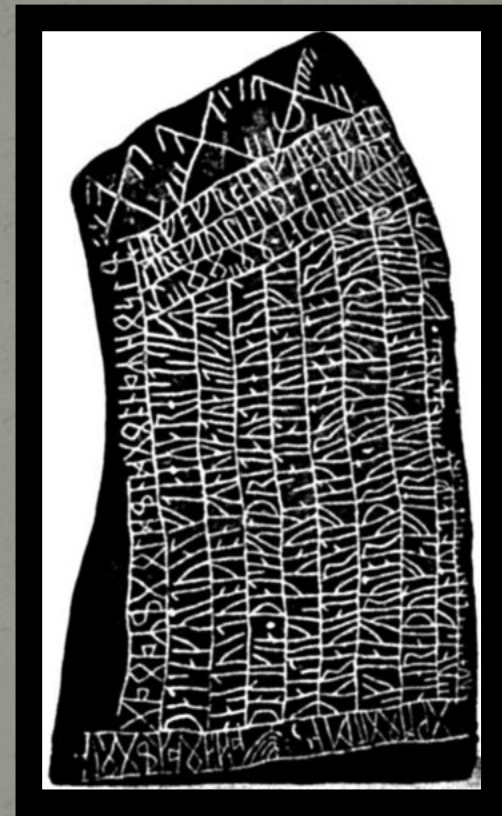
ladje



osvajanja

Rune

- † Rune so stara abeceda Germanov in Skandinavcev.
- † O nastanku run vemo zelo malo saj predvidevajo da so jih na začetku vklesali v les, ki pa je nato zelo hitro propadel
- † Poznamo različne vrste runskih abeced imenovanih Futhuark
- † Glede na čas nastanka delimo različne Futhuark-e: (starejši Futhark, Anglo – Saksonski Futhorch in mlajši Futhuark...)



Orožje



Orožje je pripovedovalo o moči in položaju lastnika

Kot orožje so uporabljali meče, ki so bili najbolj cenjeno orožje, sekire, za boj na daljavo pa so uporabljali sulice in loke.

Meče so Vikingi velikokrat pokopavali poleg mrtvih lastnikov saj so bili strogi del oprave bojavnika



- Uporabljali so ga predvsem za sekanje in ne za bodenje.
- Rezila za meče so običajno kupovali od Frankov in Germanov
- Rezila so nato okrasili sami
- Meč je bil krajši in v primerjavi z drugimi dokaj lahek.

Vikingi so bili dobri in neustrašni vojščaki.



Bogovi

Azi (bogovi vojne)

Odin - vrhovni bog,
najstarejši in najmočnejši
med vsemi bogovi

Thor (tudi Vignir) - bog
groma in najstarejši
Odinov sin.

Baldr - najbolj priljubljen
med bogovi, sin Odina in
Frigg, Nannin mož,
Forsetijev oče

Bragi - sin Odina in
Gunnlög, hčere velikana
Suttunga.

Heimdall (tudi
Hallinskidi ali
Gullintanni) - bog
mostov, bil naj bil sin
devetih mater, ki so med
seboj sestre

Vani (bogovi blaginje, zdravja in plodnosti)

Njord - bog morja

Freyr (tudi Frö, Atridi in
Menglad, včasih mu je
bilo ime Yngvi)

Freyja (tudi Mardell ali
Syr) - boginja ljubezni in
lepote

Frigg (ali Hlin) - Odinova
žena, mater mnogih
bogov

Henir (Ve) in Lodur (Vili)
- Odinova brata, ki sta
mu pomagala ustvariti
svet in ljudi



Odin



Thor



Ladje

- Vikingi so že od samega začetka gradili ladje.
- Bile so najboljše daleč na okoli.
- Velika razlika je bila med trgovskimi in bojnimi ladjami.
- Bojne ladje so bile zelo dolge in ozke.
- Bile so zelo hitre in okretne.
- Na kljunu so imele izrezljano glavo zmaja.
- Trgovske ladje pa so bile kratke in široke, da so trgovci na njih lahko prevažali blago.



Osvajanja

Celinska Evropa

- Okoli leta 800 so začeli **danski Vikingi** napadati deželo Frizijo, preko katere so po rekah s svojimi ladjami prodrli globoko na ozemlje današnje Francije.
- V enem od takih pohodov so leta 845 opustošili celo Pariz, leto kasneje pa še mesta Verdun, Toul ter Trojo.
- Približno v istem času so Vikingi pripluli tudi na skrajni zahod Evrope in plenili po Portugalski in Španiji, kjer so se za nekaj časa celo naselili v izropani Sevilli.
- Naslednje tarče vikinških napadov so bila obalna severnoafriška mesta ter Apeninski polotok, kjer so izropali mesti Pisa in Luni.
- **Švedski Vikingi** so se, za razliko od danskih in norveških, podali na vzhod (prek Baltika) in od tam po plovnih rekah v osrčje vzhodne Evrope. Po tej poti so prišli vse do Črnega morja in Bagdada.



Amerika

- Med vsemi plemeni so najdlje na zahod prišli **norveški Vikingi**, ki so že v osmem stoletju pristali na Shetlandskem otočju, okoli leta 870 pa so poselili tudi Islandijo, kjer so kmalu oblikovali neodvisno državo in oblikovali prvi znani parlament na zahodu, imenovan Alting.
- Leta 985 vikinški poglavar **Erik Rdeči** ustanovi kolonijo na Grenlandiji, od koder je okoli leta 1000 na zahod odplul njegov sin , ki je priplul do polotoka Labrador. Na griču, poraslem z divjo trstjo, so odkrili **vinogradi** po tej rastlini - Vinogradi.
- Kolonija je propadla



Konec Vikingov

- ‡ Vikingi so se povsod, kamor so prišli, kmalu povezali z okoliškim prebivalstvom in se začeli mešati z njimi
- ‡ Kmalu so tudi sprejeli krščanstvo in druge navade iz okolja.
- ‡ Konec vikinške dobe pa zgodovinarji povezujejo z letnico 1066, ko je normanski vojvoda Viljem Osvajalec (potomec vikinškega poveljarja Rollona, ki je vladal v Normandiji) v bitki pri Hastingsu premagal angleške Vikinge in postal angleški kralj.
- ‡ Nekako v tem obdobju pa tudi druga vikinška plemena po Evropi izginejo in se »stopijo« z okolico.
- ‡ Tako je po tristo letih izginila ena najuspešnejših civilizacij Evrope, ki je pustila mnogo sledi v evropski zgodovini.

Viri in literatura

LITERATURA

- Nougier L.-R. (1990). *Kako so živelj - V času Vikingov: od graditeljev dolgih ladij do skrivnostnih run in odkritja Amerike*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Millard A. (1999). *Veliki raziskovalci - Erik Rdeči: Vikingi plujejo po Atlantiku*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Cohat Y. (1997). *Vikingi, vladarji morja*. Ljubljana: DZS.

INTERNETNI VIRI

- <http://en.wikipedia.org/wiki/Viking>
- <http://klemenbutolen.awardspace.com/Vikingi.htm>
- http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/Mitologija/Nordijski_vikingi.html
- http://www.google.si/search?hl=sl&q=vikings&gs_sm=e&gs_upl=3199643132024851113202834171610111101222188510.5.11710&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.,cf.osb&biw=1333&bih=645&um=1&ie=UTF-8&tbm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=oOsET7viOsea-gaf9Z0x#um=1&hl=sl&tbm=isch&sa=1&q=vikings+ships&pbx=1&oq=vikings+ships&aq=f&aqi=g-L3&aql=&gs_sm=e&gs_upl=45891672910174241616101212101160156110.41410&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.,cf.osb&fp=4ac3ddcb6399ba26&biw=1333&bih=645